

Jord & Affald
J.nr. MST-7539-00005
Ref. lebru/lilma/beha
Den 20. juni 2016

Vejledende udtalelse om klassificering af brugte og udtjente kunstgræsbaner

Miljøstyrelsen er i forbindelse med en række sager om import/eksport af brugte og udtjente kunstgræsbaner blevet opmærksom på, at klassificeringen af banerne og kravene til håndteringen af dem giver anledning til tvivl. Det viser sig særligt, hvis banerne importeres og eksporteres mellem lande. Tvivlen opstår, når det skal vurderes, om en bane er egnet til genbrug, eller om der er tale om affald, som skal håndteres efter affaldsreglerne.

Er den brugte kunstgræsbane affald?

Indehaveren af en kunstgræsbane har forskellige muligheder for at vælge, hvad der skal ske med en brugt kunstgræsbane. Indehaveren kan vælge selv at genbruge banen, afsætte den til genbrug, eller han kan vælge at håndtere banen som affald.

Den brugte bane kan dog være affald, alene som følge af den stand, den er i. Når en bane skal udskiftes, skal dens stand derfor vurderes for at afklare, om den egner sig til umiddelbart at blive brugt igen, dvs. om banen er egnet til genbrug¹. Hvis ikke, er der tale om affald, der skal genanvendes².

I de tilfælde hvor der er tvivl om, hvorvidt en kunstgræsbane er affald eller ej, har kommunerne den endelige kompetence til at afgøre, hvordan kunstgræsbanen skal klassificeres, se affaldsbekendtgørelsens § 4. Følgende kan indgå i vurderingen af, om en kunstgræsbane er affald.

Når en bane, tages op for at blive skiftet ud med en ny eller nyere bane, bør den kunne opfylde en række tekniske og funktionelle krav, for at der kan være tale om genbrug. En kunstgræsbane vil fx. kunne genbruges enten til samme sportsaktivitet eller til andre sportsaktiviteter, hvis banen lever op til de tekniske og funktionelle krav, der gælder for den pågældende aktivitet.

Den europæiske standard DS/EN 15330-1:2013 angiver ydeevne og holdbarhedsegenskaber for sportsbelægninger af syntetisk græs primært anvendt udendørs. Her indeles sportsbelægninger efter egnethed i forhold til, hvilken

¹ Bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald § 3, stk. 1, pkt 30 definerer genbrug som: *enhver operation, hvor produkter eller komponenter, der ikke er affald, bruges igen til samme formål, som de var udformet til.*

² Bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald § 2, stk. 1, definerer affald om: *ethvert stof eller enhver genstand, som indehaveren skiller sig af med eller agter eller er forpligtet til at skille sig af med.*

sportsgren belægningen skal anvendes til, herunder hockey, fodbold, rugby, tennis og multi-sport.

Miljøstyrelsen anbefaler, at man tester kunstgræsbanen efter testmetoderne for den aktuelle sportsgren før optagning, for at se om den er egnet til genbrug.

Herudover bør der stilles krav til, at optagning, opskæring og oprulning af den brugte bane skal ske, så banen efter genudlægning stadig lever op til de tekniske og funktionelle krav til baner til den aktuelle sportsaktivitet. Testen kan evt. gentages efter genudlægning for at sikre, at banen kan leve op til det formål, den var beregnet til. Indehaveren/kommunen bør endvidere stille krav til dokumentation for, at banen faktisk bliver genudlagt.

Såfremt en kunstgræsbane ikke kan opfylde disse krav, vil banen formentlig skulle betragtes som affald.

Hvis der er tale om, at kunstgræsbanen skal anvendes til andre formål, eksempelvis legepladser eller i forbindelse med dyrehold, bør der foretages en konkret vurdering af, om genbrug er muligt i det enkelte tilfælde. Her bør det i lighed med baner til sportsaktiviteter overvejes, hvilke krav der stilles til opskæring m.m., så banen efter genudlægning kan leve op til de funktionelle krav, der måtte være.

Hvordan skal kunstgræsbanen håndteres, når den er affald?

En udtjent kunstgræsbane vil typisk være erhvervsaffald. Affaldsproducenten har ansvaret for at sikre, at materialerne i den udtjente kunstgræsbane genanvendes i det omfang, det er muligt, jf. Affaldsbekendtgørelsen § 67.

Med den oparbejdningsteknik, der findes i dag, er det blevet muligt at genanvende kunstgræsbaner op til 100 %. Den udtjente kunstgræsbane kan separeres, så de enkelte bestanddele af banen kan genanvendes – både tæppet og infill. Genanvendelse skal i overensstemmelse med affaldshierarkiet foretrækkes fremfor forbrænding og deponering, og kan kun fraviges i særlige tilfælde, hvor fravigelsen er begrundet i en livscyklusbetragtning. Det vil i praksis sige, at forbrænding og deponering ikke er mulig.

For en kunstgræsbane klassificeret som affald bør anvendes EAK kode 17 09 04.

Må en udtjent kunstgræsbane eksporteres?

Det er muligt at eksportere en udtjent kunstgræsbane, som er klassificeret som affald, til genanvendelse udenfor Danmark.

Det har dog givet anledning til tvivl, hvilke regler der gælder for import og eksport af udtjente kunstgræsbaner, der er klassificeret som affald. Tvivlen har blandt andet handlet om, hvorvidt banerne kan transporteres som 'grønlistet' eller 'u-listet' affald i henhold til EU's transportforordning³.

Det er sammensætningen af den enkelte bane, der afgør dette. En nærmere beskrivelse af sammensætningen af en kunstgræsbane findes som bilag til denne udtalelse.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at såfremt kunstgræstæppet er tømt for infill og tæppet udelukkende består af plastiktyperne PP, PE og/eller PUR vil det kunne importeres og eksporteres til behandling som grønlistet affald efter transportforordningens regler. Kunstgræsbanen bør i dette tilfælde tildeles affaldskoden B3010.

³ EU forordning nr. 1013/2006 om overførsel af affald

Hvis kunstgræstæppet, udover de plasttyper der er nævnt under affaldskoden B3010⁴, indeholder andre typer plast, latex eller andre gummytyper, skal kunstgræstæppet – hvad enten det er 'tomt' eller indeholder infill - anmeldes til Miljøstyrelsen i henhold til Transportforordningens bestemmelser om anmeldelse og forudgående samtykke, som u-listet affald.

Regler og procedurer for import og eksport af u-listet affald kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside [her](#).

Kommunens rolle

Udover at have den endelige kompetence til at afgøre om en kunstgræsbane er affald, har kommunerne også ansvaret for at føre tilsyn med virksomhederne, herunder om virksomhederne håndterer deres affald efter reglerne.

Kommende vejledning

Miljøstyrelsen er ved at udarbejde en vejledning om etablering, brug og affaldshåndtering af kunstgræsbaner. Det forventes dog ikke at vejledningen udkommer før begyndelsen af 2017. Styrelsen har derfor valgt at udsende denne vejledende udtalelse, som kan anvendes, indtil den fulde vejledning foreligger. Udtalelsen er baseret på den tilgængelige viden på nuværende tidspunkt, og vil danne baggrund for den kommende vejledning. Såfremt der kommer ny viden i forbindelse med udarbejdelse af vejledningen, vil der blive taget højde herfor.

Spørgsmål?

Eventuelle spørgsmål kan rettes til funktionsleder Berit Hallam, beha@mst.dk, eller tekniker Lene Brun, lebru@mst.dk.

Med venlig hilsen

Camilla Bjerre Søndergaard
Kontorchef Jord og Affald

⁴ PP, PE, PA og PUR er oplistet under B3010

Fakta om kunstgræs

Kunstgræs bliver i stigende grad brugt som underlag i forbindelse med sportsudøvelse. Den mest almindelige anvendelse er ved sportsgrene som fodbold, tennis og golf, men kunstgræs anvendes også på legepladser og i haver.

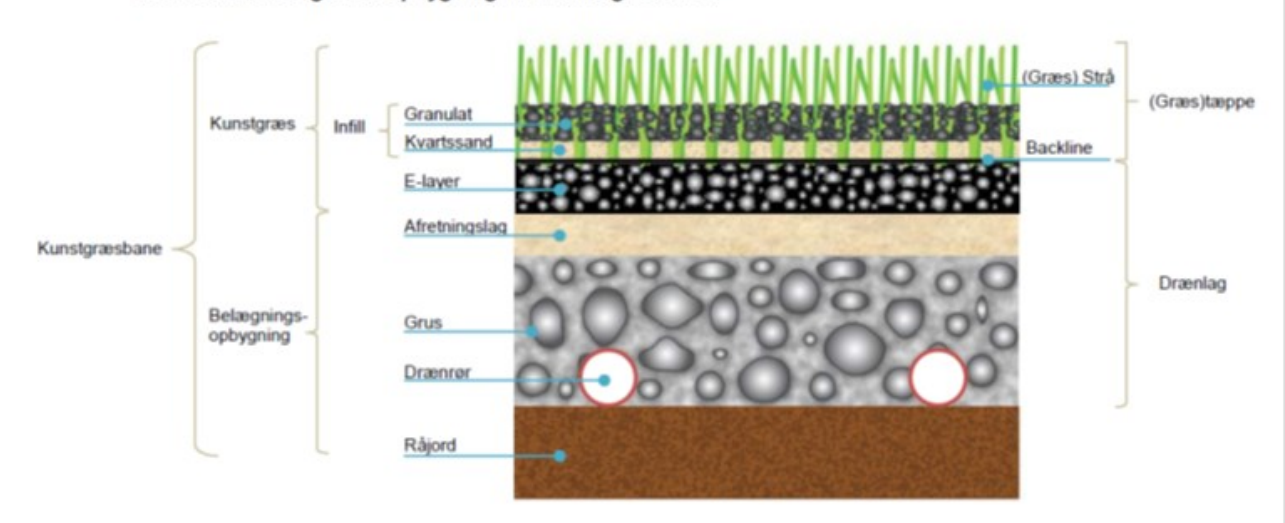
Kunstgræsbaner, som bruges til fodbold, er lavet af forholdsvis lange plastfibre, som skal ligne græsstrå og som er lavet af polyethylen (PE), polypropylen (PP) eller i nogle tilfælde polyamid (PA). Plastfibre – ”græsstråene” - sidder fast i en måtte som kaldes backing. Denne kan bestå af polypropylen (PP) og/eller polyphenylenether (PPE) samt et klæbemiddel til at holde plastfibre på plads i tæppet. Dette klæbemiddel kan være enten latex eller polyurethan (PUR).

Tæppet (græsmåtten), der består af græsstrå og backing, udgør sammen med infill en kunstgræsbane. Infill er hovedsageligt fremstillet af granulerede bildæk (SBR-gummi) og kvartssand.

Under kunstgræsbanen ligger oftest en stødabsorberende måtte (e-layer), som typisk består af gummigranulat bundet sammen med en polyurethan-binder (PUR). E-layer vil typisk ikke blive fjernet, hvis der skal anlægges en ny kunstgræsbane på det samme anlæg.

Figuren viser, hvordan en kunstgræsbane kan opbygges. Der findes forskellige opbygningsmetoder. Herunder er vist en af dem.

Skematisk oversigt over opbygningen af kunstgræsbaner

En kunstgræsbane har typisk en levetid på ca. 10 år. Herefter skal græsmåtten, sand og gummigranulatet udskiftes.

Kilde: Miljøstyrelsens kortlægning til vejledning om kunstgræs (endnu ikke publiceret).